

„STRAŽA“

Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsek dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Računina listu:

Celo leto . . . . . 12 h
Pol leta . . . . . 6 K
Četrt leta . . . . . 3 K
Mesečno . . . . . 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 105.

Maribor, dne 14. septembra 1910.

Letnik II.

Štajerski deželni zbor.

Zopet se bo pričelo politično življenje in vrve-
nje. Prihodnji torek dne 20. t. m. se prične zaseda-
nje Štajerskega deželnega zbora.

Vsakdo radovedno vprašuje: 'Kaj bo? Nočemo
delati kakega javnega pritiska, vendar se čutimo pa
dolžne, da v tem velevažnem trenutku kot neodvisno
glasilo spregovorimo odkrito besedo.

Politični položaj v deželi je neznosen. Ena tret-
jina nas je Slovencev in vendar smo takorekoč brez-
pravni. Oholi Nemec, ki zahteva drugod, kjer je v
manjšini, za-se vse pravice, nam ne da nobenih. Na
vseh koncih in krajih nas hoče pritisniti k tlom. Ne
samo, da smo politično popolnoma brez vprijava, ter
nam oni Nemci, ki zahtevajo na Češkem pri nastav-
ljanju deželnih uradnikov nekak 'naračnostni ključ',
ne pripuste nobene besede pri upravi dežele, ampak
zatira se nas tudi na gospodarskem polju. Če se go-
vori o železnica na Spodnjem Štajerskem — opozar-
jamo na železnico Polzela—Kamnik — so Nemci pro-
ti, če zahtevamo uravnava naših rek in potokov, se
nam dajo prazne obljube, če hočemo imeti spremembo
lovskega zakona, se nam to kratkomalo odkloni, in
tako dalje. Našteli bi lahko brezštevilno slučajev, pri
katerih se je pokazala nemška nestrpnost v vsej svoji
odurnosti. 'Z brezprimerno lahkomišelnostjo se meče
vun denar za Zgornji in Srednji Štajer. Milijoni in
milijoni se izdajo za tamošnje prebivalstvo, na Spod-
nji Štajer pa ne pride nič. 'Se celo tako frivolni so
bili Nemci, da so v proračunu kar črtali 200.000 K
brezobrestnih posojil za vinogradnike, ker bi bili
prišli v prvi vrsti v dobro nam Slovincem.

A ne samo, da se nas popolnoma zapostavlja v
gospodarskih vprašanjih, ter se iz narodne zagrize-
nosti celo odreče podporo slovenskim pogorelcem, ka-
kor se je to zgodilo v zadnjem zasedanju, ugonobiti
se nas hoče tudi v narodnem oziru. Štajerski deželni
odbor je pravcata ekspozitura / vsenemške misli, ki
hoče v najkrajšem času preko naših trupel zgraditi
svoj most od Belta do Adrije. Kot glavni pripomoček
k temu se jim zdi popolno podjarmljenje našega šol-
stva. Zaveđajo se, da bi s šolo dobili tudi naš nara-
ščaj popolnoma v svojo pest, odtod znani Wastianov
predlog glede krajnih in okrajnih šolskih svetov. V
svoji neukročeni narodni bojevitosti so šli celo tako
daleč, da so hoteli protipostavno oropati celjsko oko-

liško občino za kos njene zemlje, samo da bi s tem
pomagali celjskemu „nemštvu.“

Nočemo naštevati nadaljnjih krivic, pod katerimi
trpimo, saj jih vsak čuti na lastni koži. 'Povdarjati
hočemo samo, da se mora položaj spremeniti. Gre se
za naše najvitalnejše interese. Zato ne smemo po-
znati nobene popustljivosti. Kdor bi omahoval, dok-
ler se ne izpolnijo naše najupravičenejše zahteve, bi
ga morali smatrati za neprijatelja slovenskega ljud-
stva. Prepričani smo, da poslanci S. K. Z. ne bodo
dobili tega imena, ker preveč poznajo težnje in za-
hteve slovenskega Štajerja.

Zastopnik trgov dr. Kukovec in meščansko šolstvo.

Zopet se je pokazala „delavnost“ dr. Kukovec;
dočim se trudijo poslanci S. K. Z. in se morajo bo-
jevati za slovenske pravice, sedi dr. Kukovec v svoji
pisarni in kuje rumenjake, za zadeve tržanov se pa
nič ne pobriga. Pa kako naj on tudi nastopa proti
nemškemu deželnemu odboru, ko z njim deluje proti
obstrukciji poslancev S. K. Z.!

Vsprejem učencev v meščansko šolo v Celju je
dal nov povod, da razkrinkamo nemški deželni odbor
in njegovo nestrpnost. Priglasilo se je 84 učencev, iz-
med katerih je nad polovico Slovencev, večinoma iz
raznih slovenskih trgov. Izpit jih je prestalo 71. Bati
se je bilo takoj spočetka, da jih še od teh odstopijo
kakih 20. Dr. Benkovič je že v ponedeljek brzojavno
zahteval od deželnega glavarja, da ne smejo odstra-
niti slovenskih dijakov. Seveda glavarja ni bilo do-
ma, niti šolskega referenta Hoffmanna. V torek dne
13. t. m. zjutraj je posredoval v tej zadevi pri odb-
ru poslanec dr. Verstovšek in zahteval odločno para-
lelko. Ker referenta, niti glavarja ni bilo doma, se
je moral o tej zadevi pričkat z njunim zastopnikom
dr. Linkom. Ta je izrecno povdarjal, da ne ustano-
vijo paralelke in če je preveč učencev, da se jih ne-
kaj odpošlje. Poslanec dr. Verstovšek mu dokazuje,
kaka krivica se godi Slovincem v tej zadevi, ki ni-
majo slovenske meščanske šole, toda dr. Link je
vstrajal na tem, da iz principijelnih vzrokov ne do-
voli paralelke. Moral je pa tudi slišati v obraz brid-
ko resnico, da niti nima pojma o šolstvu in je žalost-
no, da taki možje ukrepajo v šolskih zadevah.

Ne vemo, kaj bode deželni odbor storil, ko se
povrne referent. Toda ta točka zopet jasno priča, ka-
ko opravičena je obstrukcija v deželnem zboru. Mi
nimamo niti v najnujnejših zadevah, bodisi gospodar-
skih ali šolskih, pričakovati pravičnosti od teh ljudi.
Vsakoletni vsprejem v meščansko šolo v Celju pa jas-
no dokazuje opravičeno zahtevo poslancev po sloven-
ski meščanski šoli, kar je poslanec dr. Verstovšek
posebno naglašal pri odboru.

Kje je spal v tej zadevi zopet dr. Kukovec? On
bi moral kot zastopnik trgov pri vsaki taki priliki po-
seči vmes. Toda zato je treba zopet vožnje in časa!
Tega pa dr. Kukovec nima. Ali si je že tako vezal
roke nasproti nemškemu nestrpnemu, da si ne upa
zastopati slovenskih teženj? Za nas je ta nastop de-
želnega odbora zopet bodrilo, da vstrajamo v boju
proti neznosnemu sistemu v deželi!

Slovensko liberalno učiteljstvo.

Svojim očem nismo verjeli, ko smo čitali v čp-
sopisih od torka najnovejšo politično potezo našega
liberalnega slovenskega učiteljstva.

To učiteljstvo je črtalo jedno najvažnejših točk
v programu spodnještajerskih Slovencev, namreč toč-
ko za samoupravo. Izrekli so se izrecno za to, da
naše šolstvo ostane še nadalje pod nemškim deželnim
šolskim svetom. Za glavo se mora človek prijeti, če
sliši in vidi, da tako ravnaajo ljudje, ki vzgojujejo
slovensko mladino in se mnogi še sami smatrajo za
Slovence.

Listi poročajo o tem nad vse žalostnim činom:

„V Gradcu se je vršila te dni odoborova seja
štajerske učiteljske zveze, v kateri je združeno vse
štajersko učiteljstvo obeh (!) narodnosti. Seje se je
udeležil nemško-nacionalni deželni poslanec Otter in
je vprašal zastopnike slovenskega učiteljstva po nji-
hovem mnenju glede delitve štajerskega deželnega
šolskega sveta. Ti so izjavili, da bi te delitve na-
predno učiteljstvo na Spodnjem Štajerskem ne moglo
odobravati, posebno ne, ako bi se ne izvršila terito-
rijalno. To je sodba naprednega učiteljstva na Spod-
njem Štajerju o vprašanju delitve štajerskega dežel-
nega šolskega sveta, kakor jo mislijo in želijo slo-
venski klerikalei. Sploh pa to vprašanje vsled odpo-

PODLISTEK.

Le en vinar!

(Dalje.)

Vstal je, si stepel blato iz obleke in šel proti
domu s trdnim sklepom, da ne gre nikdar več me/
ono gostilniško družbo, da se jim ne bo dal nikoli več
premotiti.

Gospodar ni izpregovoril z njim celi dan nobe-
ne besedice. Držal se je černo in zlovoljno in s tem
kazal svojo nevoljo.

A tudi Marko se je držal kisle celi dan. Pekla
ga je vest, ker se je dal tako lahkomišelnostno zapeljati,
jezilo ga je, da je svojega dobrega gospodarja tako
razžalil.

Pri kosilu in pri večerji je molče zajemal, vse
družina je bila pobita in tiha. In to vse zaradi —
njega!

Po večerji je nesel Marko kovaču neko verigo
v popravo. Sredi pota prihiti za njim znani Petranov
France.

- Bog daj, Marko! Ali že greš?
- Kam?, je vprašal Marko.
- I, no, kam drugam, če ne k plesu?
- H kakemu plesu?

— Lej ga no, sedaj se bo pa še nevednega de-
lal! (Ali se nisva včeraj zmenila, da te bodem učil
plesati?)

- Mogoče, toda jaz ne grem danes nikamor!
- Zakaj ne?

— Zato ker ne! Vem dobro, da bi me zopet ra-
di zvalili v gostilno h Kambiču, kjer bi pili na moje
stroške!

— Ne boji no baba, Marko! Saj ne gremo v
gostilno, res ne, ampak pod našim kozolcem se bova

učila. Kovačev Janez ima harmoniko, njega sem na-
prosil, da bo prišel in bo godel, midva se bova pa
učila. Če vržeš Janezu par krajevarjev, bo zadovoljen,
jaz ne zahtevam ničesar, ker te imam rad in bi zelo
rad imel, da bi se ti kaj naučil, zlasti plesa, ker
brez njega itak ne moreš nikamor!

— Danes nimam časa!

— E, čas gori, čas doli, če ga nimaš, si ga pa
vzemi, saj ti ne more nihče ničesar narediti, če osta-
neš kake pol ure zunaj delj kot po navadi!

— Hm, hm, sedaj pa res ne vem, če bi šel ali
pa ne?

— Le pojdi, le! Saj brez plesa pri vojakihi še
sploh ne boš mogel živeti, še na kako višjo stopnjo
se ne boš mogel povzpeti, če ne boš znal plesati, ker
znajo vsi višji pri vojakihi plesati in zelo gledajo na-
to, da znajo tudi njihovi podložniki! Boš videl, pri-
jatelj Marko, da boš prav težko izhajal pri vojakihi
brez plesa!

— Kaj res?

— Le meni verjami, da je res! Le vprašaj Pa-
čanovega Poldeta, ki je bil tudi pri vojakihi, če ni
res! Kar pojdi hitro, časa ni več dosti, jesen je pa
že blizu!

France je prijel Marka za pazduho in ga na
pol vlekel k njegovemu kozolecu.

Kovačev Janez je že čakal pod kozolcem s har-
moniko. Komaj sta dospela, že je zaigral najveselej-
šo polko, kar jih je znala njegova glavica.

Menda so hreščeči, a vabljeni in omamljeni gla-
sovi harmonike Marka tako navdušili, da se je trdno
oklenil Franceta in začel plesati.

Šlo je sicer počasi, a šlo je vendar.

— Dosti za danes!, je čez dve uri vskliknil
France ves upehan.

— Naj pa bo!, je dostavil Marko.

— Jutri nadaljujeva! Če bo šlo tako dobro od
rok, boš v nedeljo že lahko v gostilni plesal!

— Res?, se je začudil Marko.

— Seveda! Kdo bi si mislil, da imaš ti tak ta-
lent za ples? Kar naenkrat si znal!

— Hvala Bogu, bo že šlo, bo že šlo, če le Bog
da! Lahko noč torej, France! Hvala ti, da si me
učil!

— Lahko noč, Marko, pa jutri zopet pridi!

— O, bom, bom, prav gotovo bom prišel!

— Ha-ha-ha, ta bo še plačeval za pijačo!, se
je zakrohotal France, ko je Marko odšel.

— Bo, bo!, mu je pritrdil Kovačev Janez.

— Takoj v nedeljo ga bomo pili za njegove
denarce!

— Seveda! Mudi se mi domu! Lahko noč!

— Lahko noč! Glej, da prideš zopet jutri!

— Seveda bom prišel!

Ko človek zaide iz pravega pota na kriva pota,
gre z njim vedno bolj navzdol, vedno bolj pada in se
pogreza v napake in pregrehe.

Z Markom se je godilo isto. V začetku mu je
vest očitala, da ne dela prav, da je začel na kriva
pota, a premeteni njegovi prijatelji so ga vedno bolj
vlekli v pogubo. Dobili so ga sčasoma popolnoma v
svoje roke.

Ni bilo nedelje, da ne bi bil Marko v gostilni
črez polnoč; plesal je in pil in pijanega so tovariši
vedno zlahka pregovorili, da je plačal za vse.

V začetku mu je zadostoval zaslužek, a ko se
je začel vedno bolj in bolj vdajati pijači in plesu, je
začel že jemati od gospodarja svoje prejšnje prihran-
ke in jih poganjat po gru. Z žalostjo je opazoval
gospodar to počenjanje svojega prej vedno poštenega
in pridnega, a sedaj zapeljanega hlapca Marka.

Nerad mu je dajal denar, ker je vedel, da bi
mu pri vojakihi zelo koristil, a dal mu je vseeno, ker
je Marko vselej odločno zahteval.

(Dalje prihodnjič.)

ra, ki bi ga na vsak način vzbudilo pri večini štajerskega deželnega zbora, za sedaj ni aktualno.“

Tako torej! Slovenski učitelji nočejo delitve štajerskega deželnega šolskega sveta, rajši so še pod tujim jarmom. Vemo, česa se bojijo, ker jim je več do strankarstva, nego do narodnosti! Liberalcem pa čestitamo na stebru njih stranke, na takem učiteljstvu! Nezaslišano je, kako liberalno slovensko učiteljstvo lahko miselno izdaja slovenski program!

Politični pregled.

Deželni zbori.

Včerajšnja „Wiener Zeitung“ prinaša cesarjev patent, s katerim so sklicani naslednji deželni zbori: štajerski, koroški, nižje-avstrijski, solnograški, predarlški so sklicani na 20. t. m., šlezjski na 19. t. m., gališki na 22. t. m., zgornje-avstrijski na 28. t. m.

Skupni državni proračun.

Skupna ministrstva sestavljajo sedaj proračun za leto 1910, ki se predloži delegacijam. V tem proračunu bodo tudi postavke za nove vojne ladije.

V delegacijskem zasedanju bo imel, kakor se zatrjuje, minister zunanjih del grof Aehrenthal interesanten ekspose.

Kakor se v ogrskih političnih krogih zatrjuje, bo vojni minister podal izjavo, iz katere se bo lahko povzelo, da se bo dveletna vojaška služba za sedaj opustila radi prevelikih stroškov.

V skupnih ministrstvih se vrše konference glede avstro-ogrske banke, katere privilegij poteče že meseca novembra. Kakor se zatrjuje, se bančni privilegij podaljša do leta 1917.

Zasedanje delegacij.

Poročilih iz najzanesljivejšega vira se sestanejo delegacije na Dunaju dne 12. oktobra. Razpravljale bodo o proračunu za leto 1910.

O proračunu za leto 1911 bodo razpravljale nove delegacije, ki bodo na novo voljene in ki bodo zasedale v Pešti.

Zasedanje dež. zbora.

„Grazer Volksblatt“ ima v svojem večernem listu od dne 13. t. m. naslednje situacijsko poročilo:

„Situacija v štajerskem deželnem zboru, ki se zbere dne 20. t. m., je momentano tako nejasna, da je težko govoriti o njegovi usodi. Večina se drži še vedno svojega prvotnega stališča in oni člani veleposestva, ki so bili za spravo, so osamljeni. Namestnik je moral pri svojem razgovoru s predsednikom Slovenskega kluba konstatirati, da se situacija po odgojenju deželnega zbora ni popolnoma nič spremenila.“

V prihodnjih dneh se bo sicer na novo poskušalo doseči delamožnost deželnega zbora, toda uspehov ne pričakujemo nobenih, ker je na obeh straneh radikalizem „trumpf.“

Slovenci niso dosedaj še nič sklepali. Ni izključeno, da bi deželni zbor v prvih tednih ne deloval, ako bi se ertalo iz dnevnega reda vse predloge, ki povzročajo konflikte ali pa pomenjajo zaupnico večini. Slovenci bi potem preložili termin za odločilno bitko na poznejši čas. Kakor pa zvemo, hoče en del večine Slovence prisiliti, da pokažejo takoj harvo ter bodo prišle gospodarske predloge, ki bi bile tudi Spodnjemu Štajerju v korist, še-le potem na vrsto, ko bo delamožnost zbora zasigurana.

Ker momentano nima en del večine nobenega interesa na delavnem deželnem zboru, zato ni izključeno, da bo ta smer prodrila in bo prišlo do hitre odločitve.“

Dr. Šusteršič o obstrukciji v deželnem zboru.

Dr. Šusteršič se je izjavil nasproti nekemu dunajskemu poročevalcu tako-le o obstrukciji v štajerskem deželnem zboru:

„Križa štajerskega deželnega zbora ni v nikaki zvezi s krizo v češkem deželnem zboru. Večini graškega deželnega zbora je prosto, da se ozira in ustrože pravičnim in skromnim zahtevam naših štajerskih rojakov in tako omogoči delamožnost štajerskega deželnega zbora. Kar se tiče nas Slovencev, hočem in moram odločno naglašati, da odločuje glede na to izključno štajerski slovenski deželnozborski klub.“

Pravila za enoten češki klub.

V prostorih Češkega narodnega sveta je imela dne 14. t. m. sejo komisija za sestavo pravil za enotni češki klub.

Predsedoval je Mastalka. Bivši minister dr. Pacak je predložil svoj načrt pravil.

O osnutku se je razpredla živahna debata, kakor tudi o postopanju češke delegacije v bodočem državnozborskem zasedanju.

Pravila se predložijo v pretres posamnim političnim strankam.

Županska kriza v Belgradu.

Dosedanji belgradski župan Kosta Glavinč je iz zdravstvenih ozirav odstopil.

Odstopivši župan pripada mladoradikalni stranki in na njegovo mesto bi vsled pakta med mladimi

in starimi radikali moral biti izvoljen za župana zopet pristaš mladoradikalne stranke.

Kot mladoradikalna kandidata za županski stolec se imenujeta bivši minister Ljuba Davidovič in vseučiliški profesor dr. Kosta Kumanudi.

Del staroradikalcev pa ni zadovoljen, s tema kandidatoma in hoče v zvezi z narodnjaki in naprednjaki postaviti svojega kandidata v osebi bivšega ministra Koste Stojanoviča.

V slučaju, da bi se to zgodilo, lahko nastane kriza tudi v vladi, ker bi brez dvoma mladoradikalni ministri iz postopanja pristašev staroradikalne stranke v občinskem svetu izvajali konsekvence.

Razkol med socialno demokracijo.

V Češki Trebovi se je dne 14. t. m. osnovala nova češko-separafistična socialno-demokratska strokovna organizacija tekstilnih delavcev.

V tej organizaciji je 55 društev in nad 3000 članov. Predsednik organizacije je državni poslanec Hybeš.

Organizacija je sprejela resolucijo, v kateri protestira proti sklepom mednarodnega soc.-demokr. kongresa v Kodanju, naperjenim proti češkim socialdemokratom.

Raznoterosti.

Mašniško posvečenje so danes dne 14. t. m. v svoji dvorni kapeli Brezmadežne device Marije podelili milostljivi nadpastir bogoslovcev tretjega leta gospodu Marku Kranjcu. Navzoči pri slovesnosti so bili njegovi stariši in bližnji sorodniki. Novo mašo bo služil posvečenec prihodnjo nedeljo dne 18. t. m. pri Sv. Petru niže Maribora, pridigoval bo č. g. stolni župnik Franc Moravec.

Smrtna kosa. Umrl je včeraj dne 13. t. m. č. gospod knezokšofijski duhovni svetovalec in umirovljeni župnik v Polju Martin Kragel. Ranji je bil, rojen leta 1826 v Sevnici, posvečen v mašnika 1. 1853, ter je služboval kot kaplan na Laškem, v Kalobju, v Tinjah, pri Sv. Martinu na Pohorju, v Slivnici pri Mariboru, v Pišecah in naposled kot župnik v Polju. Župnik je bil od leta 1874, v pokoj je šel leta 1904, ter je bival v Polju. R. i. p.!

Iz finančne službe. Finančni nadpaznik Fran Pavline je prestavljen iz Celja v Brežice.

Vseslovanski železničarski shod. V nedeljo dne 11. septembra se je vršil v Pragi shod vseslovanske lige železničarjev. Udeležencev je bilo iz vseh slovanskih krajev okrog 5000. Zborovalci so odposlali na ministrskega predsednika in železniškega ministra resolucijo, v kateri se najodločneje protestira proti zapostavljanju slovanskih jezikov na avstrijskih železnicah.

Javna društvena zborovanje se morajo naznati politični oblasti, ne da bi se navedel dnevni red, ker taka zborovanja spadajo pod društveni, ne pa pod zborovalni zakon. (Tako je razsodilo c. kr. namestništvo z odlokom od dne 3. septembra 1910, opr. št. 1076-2 vsled pritožbe katoliškega političnega društva v Brežicah, ki se je pritožilo zoper nek tozadevni odlok c. kr. okrajnega glavarstva v Brežicah.)

Zadružna zveza v Mariboru bo priredila v mesecu oktobru ali novembru poučen tečaj za člane nadzorstva naših zadrug. Tečaj bo trajal dva dni in bo namenjen le članom nadzorstva. Dolžnost vsake zadruge je, da pošlje vsaj enega člana nadzorstva v ta tečaj. Natančnejša pojasnila daje Zadružna zveza v Mariboru.

Zadružni shod na Dunaju. Češka sekcija kulturnega sveta na Češkem je zahtevala od predsedstva kongresnega urada, da se dovoli zastopnikom čeških, slovenskih, poljskih, hrvaških in rusinskih zadrug, posluževati se pri svojih poročilih svojega jezika. Predsedstvo kongresnega urada je v to privolilo. Poročila slovanskih zadrugarjev se predstavijo v nemščino.

Električna železnica med Dunajem in Požnom. Dne 4. oktobra, na god cesarjev, se bo položil temeljni kamen za to železnico.

Nesreča. Kaplan v Senožeah, gospod Anton Šifrar, se je pred par dnevi vozil ponoči iz Hrenovic, in na potu domov zadel s kolesom ob neki voz. Pri tem je pa tako nesrečno padel, da se je smrtnonevarno ranil. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico, kjer so ga operirali, ali vzlic temu je v sredo 7. t. m. zvečer umrl. Minoli teden je Šifrar prejel dekret, s katerim je bil iz Senožeah premeščen v škofski zavod v Št. Vidu nad Ljubljano.

Taki so. Radi atere Kayser-Weiß hočejo liberalci po vsej sili oškodovati naše slovensko zadružništvo. Nobeno sredstvo jim ni preslabo, samo če le upajo, da bodo s tem zadeli naše zadružništvo. Tako na primer hočejo po vsej sili prepričati javnost, da je v žalostno afero zapletenih tudi več slovenskih zavodov. Slovenski liberalni listi vseh barv hite zagotavljati, da so tudi Slovenci prizadeti. To ravnanje je iz dveh vzrokov nesramno in podlo. Najprvo: vse te vesti so lažnjive. „Mir“ od dne 10. t. m. prinaša naslednje pojasnilo: „Slovensko stranko kot tako ta nemški krščansko-socialni polom ničesar ne briga. Velika večina slovenskih posojilnic je na priporočilo strankinega vodstva pristopilo k ljubljanski Zadruž-

ni zvezi. Le nekaj posojilnic je še ostalo pri celjski Zadružni zvezi, in tudi štiri posojilnice, ki so še nadalje ostale pri Centralni blagajni koroških zadrug v Celovcu, so že pred „krahom“ napovedale tam svoj odstop. Torej ni pri Centralni blagajni nobene slovenske posojilnice!“ V drugo: Tako lažljivo pisarjenje zelo otežkočuje naše že itak težavno obrambno delo in sili vse omahljive v nemško-nacionalen ta bor. Taka obrekovanja in sumničenja ne povzročajo samo, da zgubimo lahko na stotine ljudi, ampak slabe tudi našo narodno gospodarsko odporno moč. Posledica takih podlosti je, da se zmanjša naš že itak revni narodni kapital, oni bogatega nasprotnika se pa poveča. Liberalno laganje je narodno izdajalstvo prve vrste. Toliko v obsodbo liberalnih listov sploh. Kakor vedno, pa ima tudi v tem slučaju liberalni celjski „Narodni Dnevnik“ največ „zaslug“ pri oškodovanju slovenske stvari. „Mir“ ve poročati naslednje zanimive pikantnosti: „Najmanj pa pristojno kako „ogorčenje“ celjskemu „Narodnemu Dnevniku.“ Če bi štiri slovenske posojilnice, ki so se že prijavile k ljubljanski Zadružni zvezi, res morale trpeti kako škodo, bi bili tega krivi ravno — Celjani! Ali so po preteku dveh let že pozabili celjski gospodje, da je sklicalo politično vodstvo dne 25. vinotoka 1908 v Celovcu sestanek slovenskih posojilničarjev, kjer se je povdarjalo, da vse naše politično in gospodarsko stremljenje mora imeti svoj cilj v slovenski centrali v Ljubljani? Že iz tega vzroka se je priporočalo, da vse slovenske posojilnice, tudi one, ki so bile pri Centralni blagajni koroških zadrug v Celovcu, pristopijo k ljubljanski Zadružni zvezi. Da niso vse takoj pristopile, je zakrivil odposlanec oeljskih gospodov, gospod Stibler, ki je povzročil preprij, vsled katerega ni prišlo do pravega končnega sklepa. Zato pa „Narodni Dnevnik“ naj ne zavija hinavsko oči.“ Upamo, da bo to držalo in bodo celjski liberalci obmolnili. Ako ne, tudi dobro. Povedati imamo naši javnosti še marsikaj o brezprimerni hinavščini in podlosti, s katero vodijo štajerski liberalci doma in drugod vse svojo politično in gospodarsko „delovanje.“

Vladni mešetar Ploj. Liberalci imajo povsod dvojno mero. V začetku so hoteli vso krivdo in ves odij radi Hribarjeve nepotrditve zvaliti na našo stranko. V vseh variacijah so na najnesramnejši način napadali dr. Šusteršiča, češ, da je pri tem tudi on imel svojo roko vmes. Sedaj je prišla pikantna pravda Tavčar—Triller contra Ribnikar. Pred vso javnostjo se je pri tej priliki trdilo — in nihče ni ovrigel teh trditev — da je za Hribarja interveniral vladinovski opozicionalec Ploj. Doznalo se je, da ta zanimivi voditelj jugoslovanske obstrukcije ni nastopil kaj z vso energijo za potrditev ter dosledno za avtonomijo ljubljanskega mesta, ampak da je hitro v začetku začel po svoji stari navadi — mešetariti. In akoravno je znano to dvoumno hofratovo ravnanje, akoravno se lahko s mirnim srcem trdi, da je ravno to neodločno in nemožato postopanje v prvi vrsti zakrivilo vse nadaljne vladne korake, vendar liberalci molče. Nobeđen ne upa povedati vladnemu mešetarju, kar zasluži. Kako že pravi pregovor: Vrana vrani —

Majar Krammer. Ob priliki šentiljske slavnosti se je posebno odlikoval po poročilu nemških listov majar Krammer, ki je bil nekaj voditelj proti slovenskih demonstracij. „Graški Tagblatt“ piše, da „bi bil lahko za vzgled marsikateremu mladeniču“, „Marburgerca“ pa pravi, da so bile „njegove ogorčene besede vsem govornem iz srca“ — napadal je namreč mariborsko nemško meščanstvo, občinske odbornike ter poslance, ker se niso odzvali gotovim vse-nemškim agitatorjem. — Mi bi ne beležili tega, ako bi se nam ne zdeli čudni pojmi, ki jih imajo v Avstriji ces. in kr. majorji. Vprašali bi prav ponižno merodajne faktorje, ali smo v blaženi (?) Avstriji res že tako daleč, da smejo biti ces. in kr. majorji voditelji proti-slovenskih izgrediv, da se ces. in kr. majorji vodilno udeležujejo prireditve, kjer se hujska k odpadu ter je vsenemštvo gonilna sila, da ces. in kr. majorji načeljujejo razgrajajočim nezrelim in nedoraslim komijem in podobnim elementom. Ali smo res že tako daleč zavozili?

Nesreča v rudniku. V rudniku Fohnsdorf blizu Judenburga v rovu Wodzieky se je v noči na dan 13. septembra podrl velik kos opornega zida ravno med časom, ko je bilo več delavcev v rovu. Z veliko silo je vdrla v rov voda. Nekaj delavcev se je z velikim naporom še rešilo. Slušatelj rudniške šole Golob in kovač Bratok in Rienen pa so se smrtno ponesrečili; njih trupla dosedaj še niso našli.

Pasivna rezistenca pri južni železnici. S 15. septembrom pričnejo po poročilih listov železničarji na južni železnici s tihim odporom ali takozvano pasivno rezistenco. Ta svoj ukrep utemeljujejo s tem, da še do sedaj južna železnica ni izpolnila leta 1907 danih obljub o izboljšanju plač.

Izvrševalni odbor Vseslovenske Ljudske Stranke je imel včeraj dne 13. t. m. ob 5. uri popoldne sejo v Ljubljani. Dr. Šusteršič je poročal o političnem položaju, dr. Korošec o razmerah v deželnem zboru štajerskem, dr. Brejc o koroških zadevah ter se osobito iz narodnega stališča pritoževal, kako škodi nesrečno pisarjenje liberalnih listov o kakem stiku slovenskih posojilnic s koroškim polomom naši slovenski stvari.

V nedeljo 18. t. m. vsi v Petrovče.

Dnevni red prve seje štajerskega deželnega zbora dne 20. t. m. Listi prinašajo dnevni red prihodnje seje deželnega zbora. Posnamemo nekoliko točk: Seja se prične ob 11. uri predpoldne. Na vrsto pride poročilo o predlogi glede pobiranja naklad za zgradbo in vzdrževanje javnih vodovodov; potem poročilo o prošnji mesta Gradec, da bi dežela bila porok za posojilo v svrhu građenja novih stavb. Na vrsto bo prišlo tudi več peticij.

Turški princ na dunajski terezijanski gimnaziji. Dne 10. t. m. je prišel turški princ, 13letni Omer Faruk Medjid na Dunaj, da bo na tamošnji terezijanski gimnaziji absolvirati srednješolske študije. To je prvi slučaj, odkar obstoji turški sultanat, da gre član vladarske hiše, ki ima pravico do krone, v tujino študirati. To jasno pričča, kako velike spremembe so se zvršile v Turčiji.

Matica Slovenska javlja, da bodo letošnje njene knjige rano dotiskane. Dr. B. Vošnjakova knjiga „Napoleonova Ilirija“ je že gotova, istotako bo kmalu natisnjen prevod zanimivega češkega romana „Jan Marija Plojhar“, ki ga je spisal slovit čiški pisatelj Zeyer. V tisku se nahaja tudi domač zgodovinski roman „Brambovci“, ki bo skupno obsegal nad 20 tiskanih pol in mu je avtor znani slovenski pisatelj dr. Ivan Lah. Nadalje so dotiskane že prve pole „Letopisa“ in zato opozarjamo člane in še zlasti poverjenike, naj nemudoma pošljejo članarino, ako hočejo najti svoja imena v imeniku.

Hmeljska svetovna letina 1910. Po cenitvi tvrdeke Goldmann bo letošnja hmeljska letina v primeri z drugimi letmi sledeča:

	1907	1908	1909	1910
		Tisoč met. stotov.		
Bavarsko	268	303	91	185
Avstrija	259	262	162	305
Ogrsko	20	18	15	13
Wirttembergsko	61	90	13	45
Badensko	30	34	2	15
Elzaško	95	107	11	75
Prusija	25	19	6	20
Nemčija	479	553	123	340
Belgija in Holandija	55	78	30	65
Francoska	70	80	28	55
Rusija	105	75	63	55
Angleška	380	560	210	310
Amerika	550	385	330	400
Avstralija	15	15	15	15
Skupna svota	1933	2036	976	1558

Skupno se proračuna potreba hmelja to leto po Goldmannu na 1,550.000, po Barthu v Norimberku pa od 1,460.000 do 1,690.000 met. stot.

Štajersko.

Potovanje v Lurd na korist novi župnijski cerkvi v Rajhenburgu. Začetkom prihodnjega tedna odpotujejo naš prevzvišeni gospod knezoškoč v Lurd, kjer bodo v čudoviti votlini blagoslovili tri, v Parizu iz najfinejšega kararskega marmorja za približno 15 tisoč frankov izdelane kipe, ki predstavljajo Lurško Mater božjo, presv. Srce Jezusovo in sv. Jožefa, in ki bodo stali na glavnem, oziroma na dveh stranskih oltarjih nove, že sezidane / triladijske (in dvastolpne) župnijske cerkve Marija Lurd v Rajhenburgu. Po dobo Lurške Matere božje je dobrotno daroval preč. opat rajhenburških trapistov z željo in pod pogojem, da jo naš mil. nadpastir blagoslovijo na tistem svetem kraju, kjer se je brezmadežna Devica prikazovala, in kjer se na njeno priprošnjo godijo toliki čudeži. — Naj nadangelj Tobijev spremlja prevz. nadpastirja na daljnem potovanju ter jih naj srečno privodi nazaj med domačo duhovno čredo, ki se jim priporoča v molitev pri svetovno-slavnem Lurškem Marijinem svetišču!

Maribor. Lutrova ulica v Mariboru. V ponedeljek dne 12. septembra so začeli v gornjem delu Gledališke ulice nabijati na hiše / tablice / z / napisom: „Luther-Gasse.“ No, sedaj bo menda Mahnert zadovoljen!

Mariborsko porotno sodišče. V ponedeljek / dne 19. septembra se bodo pričele porotne obravnave. Na vrsti so sledeči slučaj: Ponedeljek dne 19. septemb.: Marija Kašovic, požig; Franc Kobale, posilstvo; predseduje Ludvik Perko, predsednik okrožne sodnije. Torek dne 20. septembra: Jakob Cerer, posilstvo, predseduje višji sodni svetnik dr. Fraidl. Sreda dne 21. septembra: Janez Tranzer, Janez Kosterwein in Josip Herzenjak, umor in uboj, predseduje višji sodni svetnik Morocutti. Četrtek, petek in sobota, dne 22., 23. in 24. septembra: Anton Kmetec, umor, ponovna razprava, predseduje višji sodni svetnik dr. Fr. Voušek.

Maribor. V Ljubljani so aretirali in zaprli natkarico Štefanijo Kuk radi tatvine, raznih sleparij, lahkoživosti in drugih prestopkov. Kuk, ki je 21letno čedno dekle, je služila tudi v Mariboru.

Maribor. Suhe veje odpadajo. Nemški listi poročajo, da je zaradi šentiljske slavnosti odpadlo v Mariboru deset oseb od katoliške vere in naznanilo svoj pristop k protestantizmu. (Sledi še baje več takih suhih vej. Klena zrna ostanejo pri nas!)

Maribor. Danes dne 14. t. m. popoldne je imel mariborski občinski svet sejo. Začela se je ob 3. uri popoldne.

Maribor. Kakor znano, so pred dobrim mesecem prijeli slovitega roparja Podlipnika, ki je bil oropal neko cerkev na Reki in potem v Zagrebu u-

strelil nekega stražnika. (Podlipnika so sedaj oddali na opazovalnico za umobolne, ker so zdravniški sodni izvedenci mnenja, da Podlipnik ni pri zdravi pameti.

St. Iij v Slov. goricah. V Ciršaku ob Muri se vrši dne 18. septembra ob ¼4. uri popoldne političen shod. Govorita / poslanca Ivan Roškar in dr. Karl Verstovšek.

Zabukovje pri Sevnici. Zborovanje Slovenske kmečke zveze v Zabukovju pri Sevnici se vrši v nedeljo dne 18. t. m. zjutraj ob 8. uri. Poroča poslanec dr. Ivan Benkovič.

Zalec. V graški bolnišnici usmiljenih bratov je umrl 26letni posestnik in absolvent zadružne šole v Darmstadtu Franjo Kopriva. Pokojnik je bil po poročilu liberalnih listov eden izmed voditeljev liberalne mladinske organizacije.

Pilštanj. Napovedani dekliški shod se radi ne-pričakovanih in nepremagljivih ovir ne / bode vršil. Zato pa tem sijajnejši shod priredimo v prihodnjem letu.

Kozje. Imeli smo občinske volitve za tržko občino. Zmagala je na celi črti od merodajnih faktorjev dogovorjena lista vrlih slovenskih narodnjakov. V soboto se vrši volitev župana. Šlo bode vse / prav gladko.

Teharje. Štorská nemškutarska stranka / dela na vse pretege, da bi si zopet ohranila oblast nad lepo teharsko občino. Vršijo se tajni volilni sestanki, agitira se že od volilca do volilca. Radovedni smo, če bodo tisti zaslepljeni Teharčani, ki klečeplazijo za štorsko nemškutarijo, tudi pri tej volitvi plivali v lastno skledo / in glasovali / za kandidate nemčurske stranke.

Ptuj. Na vojaških vajah v Istri se je s svojo službeno puško ustrelil zastavonoša 87. pešpolka M. Toplak, šin tukajšnjega davčnega oskrbnika v pok. Bil je takoj mrtev.

Celje. Meščanski učitelj Aistrich je prestavljen na meščansko šolo v Voitsberg. Kloniči ni hotel glave pred gotovimi celjskimi mogotci in ti so raditega poskrbeli za premestitev.

Celje. V vojašnici 87. pešpolka / se je ustrelil dne 12. septembra 25letni računski podčastnik Franc Hebar iz Trgovica v ptujskem okraju. Bil / je takoj mrtev. Kakor poroča „Narodni Dnevnik“, je bil Hebar v zvezi z nerednostmi pri polkovni blagajni, ter se je bržčas radi tega ustrelil.

Konjice. Neki 16letni kmečki fant je bil radi tatvine zaprt pri okrajni sodnji. Dne 8. t. m. se mu je pa posrečilo, da je zbežal. Še-le po precej napor-nem zasledovanju se je posrečilo orožništvu, da ga je aretovalo. Na begu je ukradel fant neki posestnici, pri kateri se je skril, 12 kg suhega mesa. Po aretaciji so ga dobili pri njem še 11 kg.

Konjice. Izvedeli smo, da je konjiški okrajni šolski svet zopet na prvem mestu predlagal kot učiteljico na naši slovenski šoli učiteljico Rhoden, nek-daj Burgarell, iz Loč. Že lani smo se odločno upirali proti njej in se bomo tudi letos. Deželni šolski svet naj nas ne izziva, da se poslužujemo proti njej skraj-nih sredstev, ako jo na predlog okrajnega šolskega sveta imenuje. Kakor vemo, so prosili za razpisano učiteljsko mesto tudi učitelji in več drugih učiteljic, a vsi, ki nosijo količkaj slovenskega znamenja na sebi, so bili odbiti, ter nam hočejo vsiliti na našo sloven-sko šolo učiteljico, ki je odločno nemškega mišljenja, kateri je nemštvo pred vsem na srečo, ki šolske otroke, / kakor smo brali v zadnjem „Slovenskem Gospo-darju“, naravnost napeljuje, da kričijo po javnih ce-stah „haj!“, ki, kakor smo izvedeli, že v prvem raz-redu slovenske šole v Ločah, muči slovenske otroke z nemščino, kar je celo protipostavno, ter otrokom za-poveduje, da morajo nemško, / seveda ne z „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“, pozdravljati. Tako učiteljico to-rej odločno odklanjamo!

Lačaves pri Sv. Bollenku. Tukaj je umrla Ma-rija Štampar vsled zastrupljenja krvi. Pri žetvi se je s srpom vrezala v nogo. Ker se za rano ni zme-nila, se je zastrupljenje razširilo / in ji prineslo smrt. Zapušča štiri nepreskrbljene otročiče.

Pameče. Dne 9. t. m. je vozil hlapec Fr. Ferk gnoj pri svojem gospodarju Juriju Marzel. Ferk je držal konje za uzde in je korakal zadenjski. Pri tem ga je zadelo oje od voza v trebuh. Ferk se je opote-kel, zbežal v uto / in predno je prišel zdravnik — umrl.

Škale. Včeraj se je javilo poslancu gospodu dr. Verstovšku, da dobijo Škale svojo pošto. Tako se je po njegovem prizadevanju vstreglo večletni želji Škal-čanov glede pošte.

Petrovče. Zanimanje, ki se nam javlja od vseh strani za veselico dne 18. septembra, nas navdaja z upom, da bo ta dan pravo ljudsko slavlje za Savinjsko dolino. Opozarjamo somišljenike, da je čisti dobi-ček namenjen Društvenemu domu in mladinski orga-nizaciji v Savinjski dolini. Kdor dobi v roke našo mladino, tega bode bodočnost Savinjske doline. No-vejši dogodki v Petrovčah, Zaleu in Sentpavlu nam kažejo jasno dovolj, kako se brezverski liberalizem pod krinko cirilmetodarije in sokolstva trudi, da si pridobi mladino. S kolikimi žrtvami si vzgajujejo na primer svoj sokolski naraščaj! O tem še itak hočemo širji javnosti v kratkem več povedati. — Danes samo kličemo mladino! ljubom, starišem, vzgojiteljem in mla-dini sami: na delo! Mladina mora biti naša! Vsaka organizacija stane denar, zlasti pa še mladinska, ker se mladini ne more nalagati denarnih žrtev. Ljudsko slavlje v Petrovčah naj nam prinese vsaj nekaj sred-

stev, da si izpopolnimo mladinsko organizacijo v Sa-vinjski dolini, in si jo ustvarimo, kjer je še ni. Za-torej, somišljeniki, ta dan v Petrovče! Čim večja bo udeležba, tim ložje bomo kaj storili za mladino, in tim večji bo tudi moralničen uspeh slavlja. Na svidenje v Petrovčah!

Prihova. V nedeljo dne 18. t. m. se vrši pri nas po rani sveti maši političen shod / Slov. kmečke zveze. Poročat pride deželni poslanec gospod Peter Novak. Vsi na shod!

Gradec. V Zanklovi tovarni za barve in lake so se v soboto popoldne vsled neznosne vročine vne-le razne tvarine, katere se je pripravljalo za barve v velikem kotlu. Goreča snov se je razlila iz kotla, ter pri tem polila tam zaposlenega delavca Mihaela Fürsta, kateremu je obleka zgorela na telesu. Groz-no opečenega po vsem telesu in smrtno ranjenega so ga prepeljali z rešilnim vozom v bolnišnico usmilje-nih bratov. Tudi več požarnih bramb je moralo pri-hiteti, da so pravočasno ogenj pogasili in zabranili večjo nesrečo. — Tramvaj je povozil v soboto v Sack-strasse 12letnega dečka Otokarja Löschnigga. Ko je videl peljati električni voz, / je hotel pravočasno še preskočiti tir. Pri tem pa se mu je spodrsnilo, da je padel in obležal na tiru. Voz je peljal črez sredi nje-govega trupla / ter ga neznosno ranil in razmesaril. Dečka so prepeljali v bolnišnico, kjer je med grozni-mi bolečinami v par urah nato umrl.

Kranjsko.

Prof. Jug suspendiran. Kakor poročajo, je de-želni šolski svet v svoji zadnji seji suspendiral od službe Ant. Juga, profesorja na mestnem dekliškem liceju v Ljubljani, zaradi njegovega govora na uči-teljski skupščini v Novem mestu / in sicer za dobo, dokler traja disciplinarna preiskava proti njemu.

Volilna dolžnost. Pri nadomestni volitvi poslan-ca za državni zbor v Belokrajini, kjer kandidira V. L. S. predsednika „Slovenske Straže“ gospoda Jar-ca, bode veljala za vse volilce volilna dolžnost. Kdor torej ne bo šel volit, bo kaznovan.

Kolera.

Na Dunaju se je kar nenadoma zopet pojavila kolera. Dunajčani so bili že popolnoma sigurni, da je azijska nevarnost odstranjena.

Dne 6. septembra je umrl vrtnar Josip Gasselhuber na Dunaju na sumljivih znakih kolere. Zdra-vniška komisija je pri preiskavi konstatirala, da je Gasselhuber umrl na azijski kolero.

Še tisti dan je obolela tudi žena vrtnarjeva in 10letna hčerka. Takoj so ju prepeljali v bolnišnico, kjer ste popolnoma ločeni od ostalih bolnikov.

Po poročilih listov se je zanesla kolera na Du-naj po ladijah iz Ogrskega.

V infekcijski oddelek bolnišnice so odpravili tu-di vse tiste osebe, ki so pred Gasselhuberjevo smrtjo občevali z njegovo družino.

Dunajsko časopisje je zaradi slučaja Gasselhu-ber ostro napadalo višjega mesnega fizika dr. Szon-gotta, ker baje ni določil zadosti varnostnih odredb proti kolero. Dr. Szongott hoče sedaj odstopiti.

Na Ogrskem je bilo po oficialnem poročilu no-tranjega ministrstva 8 slučajev kolere. Vendar se pa zdi, da je gnezdišče kolere na Ogrskem.

Iz Petrograda javljaja z dne 10. t. m., da je dne 9. septembra na Ruskem obolelo 63 oseb, 13 pa jih je umrlo za kolero. Skupno je sedaj v Rusiji krog 700 bolnih na kolero.

V Apalici / v južni Italiji je dne 10. septembra zbolelo na novo 11, umrlo pa 8 oseb vsled azijske kolere.

V Ameriki vlada velik strah pred kolero. Vsi evropski, posebno ruski potniki-izseljenci morajo že v evropskih pristaniščih po pet dni čakati, / predno se smejo vkreati. Stroge določbe so izdane tudi v pri-staniščih v Ameriki.

Najnovejše o kolero.

Na Dunaju je dne 12. t. m. obolel na kolero te-sar Kravniczek. Delal je na ladiji, ki je priplula po Donavi iz Ogrskega.

Na Ogrskem / so se v komitatu Baranya poja-vili dne 11. in 12. t. m. zopet 4 novi slučaji kolere. Ena oseba je že umrla.

V Požunu so dne 11. t. m. obbolele 4 osebe na kolero.

V Budimpešti so včeraj dne 13. septembra kon-štatirali zopet dva slučaja kolere. Obolela sta nek kontrolor na železnici in neki potnik.

Tudi iz Mohača, Kalocza in Tolna poročajo o novih slučajih. V Mohaču in dveh drugih krajih so zaprli šole.

V Marienheimu v Nemčiji je dne 13. t. m. umr-lo pet otrok in dva odrasla na kolero.

Listnica uredništva.

Zbika: Gotovo bi nas težili in se nam kot strokovnjaki izvili. — Sv. Trojica v Slov. gor.: Ker danes ni prostora, pride prihodnjic.

V nedeljo, 18. septemb. vsi v Petrovče!

Krasna vila v bližini Maribora se radi bolehnosti posestnika (pod ugodnimi pogoji) takoj proda. Natančneje pove upravništvo „Straže“. 135

Proda se posestvo obstoječe iz hiše, hleva, 2 gozdov njiv in vinograde. Hiša ima dobro pitno vodo. 5 minut od žel. postaje v lepem trgu na Štajerskem. Vprašanja na Avgust Copf, posestnik v Šmarje pri Jelšah (Štajerko). 132

Učenca iz dobre hiše se sprejme v veletrgovini R. Stermecki, Celje. 126

Učenec se sprejme pri Jos. Dufek, medicinar in svečar Maribor. 120

Vage

za vagona, voze (mostne), centimalne, škalo, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,

tovarna za vage, Brno, Zidenice Moravsko. 80 slovenska obrt.

Dijaki se sprejmejo na stanovanje in hrano proti zmerni ceni. Naslov pri g. M. Berdajs, trgovina s specerijskim blagom in semeni, Maribor, Sofijin trg. 119

Trgovski pomočnik, dober prodajalec, zmožen nemškega in slpvenskega jezika se sprejme. Vstopi se 1. oktobra. — Jožef Ullaga, Tegetthoffstr., Maribor. 129

Tovarniška zaloga

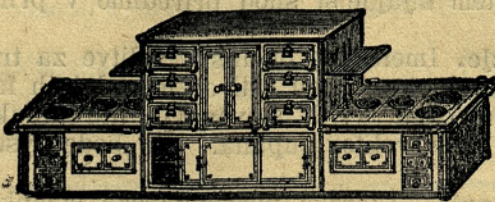
vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potreščin, trgovskih knjig na debelo in drobno pri **Goričar & Leskovšek, Celje**

Graška ulica šte. 7.

Lasna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po novih predpisih. — Zaloga vseh tiskovin za urade.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Kolosens-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Kdor?

si hoče po ceni in dobro blago za jesen kupiti, naj se potruži in vsaj enkrat poskusi iti v trgovino

J. Ulaga Maribor

Tegetthoffo v cesti 21.

Postrežba točna in solidna.

Cene najnižje. Cene najnižje.

Kje se kupijo najcenejši in najboljši čevlji

Pri

Štefan Strašek

118 v Celju Kovačeva ulica.

OSTANKI

parhaste za ženske obleke po 20 m trpežni K 10—. Zelo močni K 12— posebno fini K 14—, hlačevine za moške obleke, dvojne širjave po 10 m močni K 14— zelo trpežni K 17— posebno fini 20 K, čez 20 K franko razpošilja

: narodna veletrgovska hiša :

R. Stermecki : Celje.

Najboljše ročne torbice, šolske torbice, denarne mošnjičke, denarnice za natakarice in natakarje. — Bogato sortirano zalogo :

usnjatih garnitur

kakor tudi konjske oprave, opravo za jahanje itd. priporoča.

Rudolf Novak : Maribor

jermerar in sedlar Grajski trg.

Samo lastni izdelki.

Edina špeciijalna tvrdka za katoliška društva.

Društvene znake

v vseh izpeljavah in raznih cenah, kakor tudi častne znake, žblje za zastave in podobe svetnikov v emailu. — Broše, obeske in častna darila izdeluje in pošilja v zmernih cenah graver

Stanislav Mrkwicka Dunaj VII.

Zieglergasse 67.

Maks Tušek : Ljubljana

Sv. Petra nasip št. 7

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojnikom za izdelovanje slikanih cerkvenih oken, in vse v to stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

Nacrte in proračune na razpolago.

Slovenska trgovina

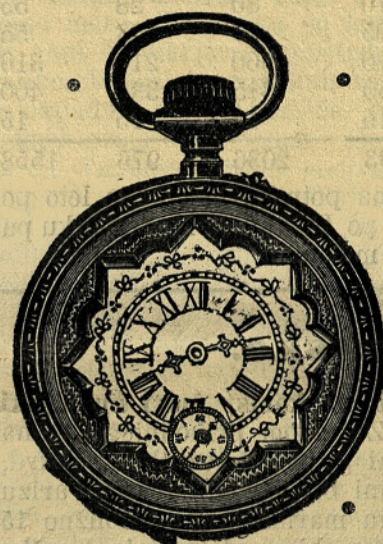
J. N. Šoštarič, Maribor

samo Glavni trg šte. 19

priporoča p. n. občinstvu svojo veliko zalogo svakovrstnega najnovejšega in najmodnejšega blaga iz samo prvih in najboljših tovarn.

z modnim in manufakturnim blagom ter krojaškimi potrebščinami

Postrežba točna in stroga solidna.

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor

Tegethofova cesta 39

perč kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatnine, srebrnine, ur i. t. d. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn. 10 Priznana najboljša igla za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Za obmejne Slovence!

Od vsakih 1000 K, za katere se kdo zavaruje za življenje pri meni, odstopim 4 K na me odpadajoče provizije, za obmejne Slovence.

Franc Pograjc, glavni zastopnik „Vzajemne zavarovalnice“, Maribor, Fabrikasse 21.

Sprejemam vzaarovanja proti ognju pod najugodnejšimi pogoji.

Robert Diehl, žganjarna, Celje

priporoča svojo doma žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, brinjevec kakor tudi

štajerski konjak.

Brzjavi: „Kamnoseška in Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamno-

seško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška : obrt s strojnim obratom. :

Izvrševanje vseh stavbenih del : kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa. :

Specialna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor : altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. :

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji. :

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev). :

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. :

Izdelovanje pohištenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. : Popravljanje spomenikov, udela-